

✉ Stuur uw mening (bij voorkeur maximaal 150 woorden) onder vermelding van uw naam en woonplaats naar: opinieredactie@bd.nl
Podium vindt u ook op de website van het Brabants Dagblad: bd.nl/opinie

Bouw aan de samenleving en kies voor het welzijn

Het is opvallend hoe weinig uitgesproken onze voorstelling eigenlijk is over hoe een veerkrachtige samenleving er op lokaal niveau uit zou kunnen zien. Daarom zeven vinkjes voor een beter welzijn als aanzet voor college- en raadsprogramma's.

Gon Mevis

Opinie

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart staan vele nieuwe raadsleden in de startblokken om aan de hand van een nieuw raadsprogramma of bestuursakkoord de komende vier jaren het dorp of de stad te gaan besturen. Een enorme opgave, die tegen de achtergrond van afnemend geloof in de lokale democratie en samenleving vorm moet krijgen. Immers, de opkomstcijfers zijn laag, het vertrouwen in de overheid is al jaren dalend, de druk op de samenleving ten gevolge van corona was – en is nog steeds – intens en de oorlog in Oekraïne drukt de stemming.

Wat opviel in de artikelenreeks in het *Brabants Dagblad* in de aanloop naar de verkiezingen, was dat de immense opgaven waar we voor staan maar mondjesmaat aan bod kwamen. Dit in tegenstelling tot thema's als de verlaging van OZB, het bouwen van meer huizen, een lokale rondweg, de locatie van windmolens, de aanleg van bedrijventerreinen (of juist niet) en de kosten van een cultureel centrum. Stuk voor stuk belangrijke issues, maar raken ze het fundament van de samenleving?

Positieve Gezondheid

Het is opvallend hoe weinig uitgesproken we eigenlijk een voorstelling hebben over hoe een veerkrachtige samenleving er op lokaal niveau uit zou kunnen zien. En dat terwijl juist de gemeente bij uitstek de overheidslaag is om hier structureel aan te bouwen. Het is daarom de hoogste tijd om welzijn in het beleid een centrale plek te geven. Niet alleen als een residu van het begrip Positieve Gezondheid. Niet alleen om zorg te kunnen afschalen. Niet alleen als een aspect binnen het Brede Welvaartsbegrip dat in de economische theorie opgeld doet. Maar als kernopgave. Welke zeven vinkjes, om met Joris Luyendijk te spreken, dienen daarvoor gezet te worden in mijn ogen?

1. Samenlevingsopbouw. Benoem waar het echt om draait en investeer daarin. Overheid, laat mensen niet aan het eind van een beleidscyclus reageren, maar bouw je beleid om de prioriteiten die in buurten en wijken te berde gebracht worden. Versterk de democratie op het niveau van de straat en buurt.

2. Presentie. Heb oprechte aandacht voor het wel en wee van mensen. Suggereer niet dat de overheid al die problemen kan oplossen, maar ga wel náást mensen staan en bied

▲ Wereldkinderdag in Oudheusden in 2015. 'Bied ondersteuning in de haarvaten van de buurt en wijk.'

FOTO SANDER VERHOEVEN/
BEELDWERKT

sociaal werkers de ruimte present te zijn. Verbindingen tussen mensen zijn cruciaal om vervreemding tegen te gaan en samen leefbaarheidsvraagstukken aan te pakken.

3. Dorpsteams, wijkteams. Laat professionele hulp niet vanuit afstandelijke, grootstedelijke teams hun werk doen, of in zorg-gestuurde sociale wijkteams. Maar bied ondersteuning in de haarvaten van de buurt en wijk, zonder loketten, zonder bureaucratische intakeprocedures. Samen met mensen uit de buurt, samen met de vele honderden, nee duizenden mensen die ook al vrijwillige inzet tonen.

4. Investeer in die buurten en

wijken, zodat mensen zien dat het de overheid mens is. Je kunt niet bij een wijk begrip gaan vragen voor de huisvesting van asielzoekers als je vooraf niet hebt laten zien daadwerkelijk begaan te zijn met het leven van de mensen in die buurt en wijk. Als je ondersteuning geeft aan de initiatieven van onderop, mag je ook iets terugvragen en zullen mensen vaak zeer bereid zijn hun deuren en harten voor nieuwe buurtgenoten te openen.

5. Maak samen toekomstplannen. De zorg is in de toekomst onbetaalbaar, tenzij mensen op buurt- en wijkniveau samen nadenken over 'de oude dag'. Waar we dan de zorg vandaan halen, welke wijkgerichte kansen er zijn om samen te eten, te ontmoeten, te wandelen, kunst te maken en te feesten.

6. Bied kansen. Spannende en eigen plekken voor de jeugd, voor cultuur en creativiteit, voor nieuwe (economische) sectoren. Dat vraagt vaak niet om gelikte gebouwen en paleisjes, maar om scharrelruimte, rolmodellen en een sociale omgeving waarin fouten maken mag.

7. Wees inclusief. Besef dat identiteit, ras, gender, nationaliteit en afkomst, belangrijke ankers zijn voor mensen, en probeer vanuit een open tolerante houding een gemeenschappelijke identiteit en trots op de eigen buurt, wijk, dorp of stad te stimuleren. Dat vraagt om (veel) meer dan een regenboogvlag aan het gemeentehuis.

Geen garantie

Deze zeven vinkjes zijn niet bedoeld als blauwdruk, maar als aanzet voor college- en raadsprogramma's. De samenleving is niet maakbaar, de besteding van meer middelen ten bate van welzijn geeft geen garantie dat mensen gelukkig worden. Was het maar zo eenvoudig. Maar het dichten van de kloof in de samenleving, het verkleinen van het wantrouwen, het vergroten van de betrokkenheid van inwoners, het verkleinen van het democratisch tekort en het versterken van de vitaliteit zijn bepaald geen kleine bijvangst als welzijn een meer prominente plek krijgt in het beleid.

Er is absoluut veel goede wil en veerkracht bij mensen. Nu nog wel. Wil de lokale democratie overleven, dan is het cruciaal daarop aan te sluiten en de sociale basis te versterken. Geef welzijn daarom een relevante plek in elk nieuw raadsprogramma of bestuursakkoord en hou het minstens vier jaar lang prominent op de agenda en in de uitvoering.

■ Gon Mevis is directeur/bestuurder van ContourdeTwern in Tilburg.

Besteding van meer middelen geeft geen garantie dat mensen gelukkig worden